

Науково-практична конференція
з міжнародною участю

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:

здобутки та перспективи,

присвячена 100-річчю Національного
фармацевтичного університету

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**«ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:
ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету**

**10 вересня 2021 р.
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2021**

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. І. М. Владимірова, проф. Н. М. Кононенко

Члени редакційної ради: Є. А. Борко, І. В. Зупанець, І. О. Сурікова, Н. М.

Смелова

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету, м. Харків, 10 вересня 2021 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2021. – 770 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету «Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономіка на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

Мета дослідження. Серцева недостатність – це патологічний стан, обумовлений нездатністю серця забезпечити кровопостачання органів і тканин відповідно до їх потреб. Для лікування даної патології на фармацевтичному ринку широке застосування знайшли препарати наперстянки шерстистої.

Матеріали та методи. Наперстянка шерстиста – *Digitalis lanata* Ehrh. належить до родини Ранникові — *Scrophulariaceae*. Це вид трав'янистих рослин, поширений у центральній і південно-східній Європі й Туреччині. В Україні також широко культивують для фармацевтичної промисловості.

Згідно даних літератури, листя наперстянки шерстистої містить серцеві глікозиди, серед яких головними є ланатозиди А, В і С (в процесі сушіння і зберігання від дії ферментів ланатозиди А, В і С перетворюються на вторинні, стійкіші глікозиди — дигітоксин, гітоксин і дигоксин). У незначній кількості листя містить ланатозиди D і E, строспезид, одорозид, гіторин, глюкогіторин, веродоксин тощо. Крім того, у листі виявлені стероїдні сапоніни дигітонін і тигонін.

Отримані результати. Завдяки наявності серцевих глікозидів препарати наперстянки шерстистої збільшують силу та швидкість скорочення серцевого м'яза (позитивний інотропний ефект). Разом із цим відбувається підвищення тону міокарда (позитивна тонотропна дія), подовження діастоли (негативний хронотропний ефект), тобто швидке розслаблення міокарда, в результаті чого збільшується діастолічний об'єм крові у порожнинах серця. Препарати застосовують при гострій і хронічній недостатності кровообігу II і III стадії, тахіаритмічній формі мерехтіння передсердь, пароксизмальній миготливій аритмії, суправентрикулярній пароксизмальній тахікардії. Протипоказаннями до застосування серцевих глікозидів є виражена брадикардія, атріовентрикулярна блокада різного ступеня, стенокардія. Обережність необхідна також при інфаркті міокарда.

Висновки. Отже, результати аналітичного огляду літератури, що були проведені, показали перспективність та важливість подальшого дослідження наперстянки шерстистої з метою створення нових вітчизняних лікарських засобів для лікування хронічної серцевої недостатності.

ВИВЧЕННЯ ЛІКУВАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ГРИБА ВЕСЕЛКА ЗВИЧАЙНА (PHALLUS IMPUDICUS) З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ НОВОЇ ЛІКУВАЛЬНО-КОСМЕТИЧОЇ ФОРМИ

Квардакова В. Н.

Науковий керівник: Фізор Н. С.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

vikk.2266@gmail.com

Вступ. Цілющі властивості рослин і грибів тисячоліттями використовуються для лікування і профілактики різних захворювань. Звертаючись до дарів природи багато людей, змогли зцілитися від великої кількості патологій. Лікувальні властивості вищих грибів відомі з давніх часів. У народній медицині їх широко використовували і використовують для лікування багатьох захворювань.

Мета дослідження. Вивчення наукових даних фунготерапії, вивчення лікувальних властивостей гриба Веселка звичайна (*Phallus impudicus*) для подальшого використання його в розробці нових лікарських форм.

Матеріали та методи. Вивчення доступних електронних ресурсів в частині використання природної сировини для розробки нових лікарських препаратів і засобів, що застосовуються в лікувальній косметології, а саме використання гриба відділу Basidiomycota.

Отримані результати. Фунготерапія - це лікування різних захворювань лікарськими грибами. Фунготерапія давно використовується лікарями Тибету, Японії, Китаю і ряду інших країн і довела свою високу ефективність. В даний час плодове тіла і культуральний міцелій багатьох видів грибів служать сировинним джерелом для отримання препаратів, які використовуються як адаптогени, імуностимулятори, терапевтичні засоби. Істотною перевагою цих препаратів є відсутність токсичності і значної побічної дії. З огляду на літературні джерела встановлено, що біологічна активність вищих грибів обумовлена наявністю ряду компонентів, серед яких найбільше значення мають: полісахариди, терпеноїди, імуномодулюючі протеїни (лектини), а також антибактеріальні, гіпохолестеринемічні, гіполіпідемічні і антитромбічні речовини. До складу грибів входять білки, вуглеводи, ліпіди, мінеральні речовини (макроелементи: калій, кальцій, мікроелементи: залізо, мідь, бор і кобальт і мікроелементи: алюміній, фосфор, фтор, марганець і титан) і вітаміни групи В, провітамін А і D. Суха маса складається з вуглеводів, протеїнів, жирів і мінеральних компонентів. Рослинні препарати на основі грибів призначають з загальноукріплюючою метою, антитоксичною і як симптоматичну терапію з метою впливу на метаболічні процеси. Значна частина світового виробництва грибів доводиться на Японію і США, на відміну від американського і європейського ринків, японський орієнтований на лікувально-профілактичні продукти.

Висновки. Частка лікарських препаратів на основі грибів на світовому фармацевтичному ринку з кожним роком зростає все більше і більше. Мета наших подальших досліджень - вивчення наукових даних фунготерапії, вивчення лікувальних властивостей гриба Веселка звичайна (*Phallus impudicus*) й для подальшого використання його в розробці нової лікувально-косметичної форми.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ СПЛУК ПОЛІФЕНОЛЬНОЇ ПРИРОДИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ АНТИОКСИДАНТНОЇ АКТИВНОСТІ ЕКСТРАКТУ ЛИСТЯ КАЛІЗІ ЗАПАШНОЇ

Кобернік А.О., Еберле Л.В.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Одеса, Україна

lidaeberle@gmail.com

Вступ. Пошук нових джерел біологічно активних речовин, їх дослідження, розробка ефективних та безпечних препаратів природного походження залишаються актуальними завданнями сучасної медицини, фармації та косметології. Особливу увагою вчених користуються рослини, що містять біологічно активні речовини з антиоксидантною дією, в основі фармакологічної активності якої лежать процеси гальмування радикального окислення тканинних ліпідів.